

הירקון 98: "אל לנו להגיע שוב למצב בו יתרחש מקרה טראגי נוסף"

הרהורים על החלטת בית המשפט לסגור את בית הבושת ברחוב הירקון 98

ורד לי

03.11.2015 10:48

[תגובות](#)

הפגנה בדרישה לסגור את בית הבושת ברחוב הירקון 98, באוגוסט צילום: חיים שוורצנברג

מזה שנים ארוכות אני מסקרת את עולם הזנות. לאורך השנים כתבתי רבות על נשים בזנות שמתו – ['שנהגה כשלקוח זנות הדף אותה ממרפסת בית'](#); ורבות אחרות [שמתו ממזקי הזנות](#). אולי בגלל אובדן הורי בגיל צעיר, הכתבות האלה, המתחקות אחרי נשים שמתו, הופכות עבורי לקשות יותר ויותר בכל פעם. ואולי דווקא בגלל המפגש עם התהום השחורה בגיל צעיר, התחדדה עבורי החשיבות בהנצחת זכרן של [השקופות ביותר](#), ונולד הרצון לשוות דיוקן אנושי לנשים המודרות ביותר בחברה ולאפשר לחברה לקחת אחריות על הדרתן, [לפחות במותן](#).

כשחשפתי בבלוג שטח הפקר את [מקרה ההתאבדות של ג'סיקה](#), ששמה קץ לחייה בתלייה בבית הבושת הירקון 98 בתל-אביב, בו חיה והתגוררה מאז שפתח את דלתותיו בפני לקוחות תעשיית המין – לא צפיתי את ההדהוד התקשורתי והציבורי שיהיה לפרשה.

מדוע דווקא סיפור חייה נגע ללב הציבור וסחף את כלי התקשורת לסקר את הפרשה? מדוע ההד זה לא התעורר קודם לכן במותן של שאר הנשים בזנות שתיעדתי לאורך השנים? ומדוע ההתנגדות לפעילותן של בית הבושת ברחוב הירקון 98 לא התעוררה קודם לכן, כשג'סיקה היתה בחיים?

אני משערת שההתאבדות של ג'סיקה פרמה מיתוס שהחזיקו בו רבים – היא המחישה לציבור שאין הבדל אמיתי בין זירת הרחוב ל"דירה דיסקרטית" (שם מכובס לבית בושת), הנתפסת כיוקרתית ומגנה. ההתאבדות הדגישה שעבור הנשים בזנות "הדירות הדיסקרטיות" הן לא יותר מתפאורה, כלוב, כלא. ההתאבדות המחישה שנשים בזנות חשופות בכל הזירות לנזקי הזנות – דיכאון, התמכרות לסמים, אובדנות.

האירוע הטראגי חשף כמה קווים לדיוקנה של אישה בזנות – ג'סיקה עלתה לישראל ללא הוריה בגיל צעיר, לא היתה לה רשת חברתית-משפחתית חזקה והיא נלכדה במעגל הזנות בגיל ההתבגרות. בגיל 16 כבר החלה לעבוד ולהתגורר בבית בושת ברחוב דיזנגוף בתל-אביב. כשנסגר המקום ומפעילו פתח בית בושת אחר ברחוב הירקון 98, ג'סיקה עברה להתגורר ולעבוד בו. "בקביעת המגורים שלה בבית הבושת היא הפכה לשפחת מין של תעשיית הזנות", ציינה אלה, אישה בזנות שהכירה את ג'סיקה בימים הראשונים שהחלה את צעדיה בעולם בזנות. "היא עבדה 12 שעות ביממה, שישה ימים בשבוע. חייה התנהלו רק סביב העבודה בזנות - היא עבדה בזנות כל לילה,

ישנה בבוקר וקמה שוב לעבוד בזנות. זה היה מעגל החיים שלה. לא היו לה חיים מעבר לזה, לא היה שום עולם עבורה מעבר לחיי הזנות."

דמותו האנונימית של מפעיל הירקון 98

במותה של ג'סיקה הופנתה אלומת אור חזקה לתעשיית המין בישראל הפועלת ללא כל הפרעה בלב בנייני מגורים, בלב העיר. עבודת המין של ג'סיקה התקיימה בתוככי בית בושת ידוע ומוכר, שפעל במשך כ-13 שנים בצפון תל-אביב, מבלי שהוגש עד היום ולו כתב אישום אחד כנגד מפעיליו - הסרסור, המנהלת, השומר ובעלת הנכס.

יותר מכל התחוויה לציבור עזות המצח של מפעיליו ואוזלת ידה של האכיפה בישראל. שלוש שעות לאחר התאבדותה של ג'סיקה שב המקום לפעול כרגיל. ב-22 באוגוסט התקיימה הפגנה רבת משתתפים לזכרה. כשנגמרו המלים, הנאומים הרשמיים והשירים, זרם קהל המפגינים מגן לונדון לבית הבושת ברחוב הירקון 98, המקום שבו ביקשו להפגין מלכתחילה, אך לא קיבלו את אישור המשטרה. המפגינים עצרו את התנועה, וזעקו בשמה של ג'סיקה ש"בית בושת הוא מתקן כליאה" ו"זנות היא אונס", ושיבשו את פעילות בית הבושת — צעד שהמשטרה השכילה לעשות רק למחרת ההפגנה. וכך, רק כעשרה ימים לאחר התאבדותה של ג'סיקה הוציאה המשטרה צו סגירה ל-30 יום לבית הבושת. אבל מפעילי המקום לא בזבזו זמן. הם פרסמו מודעה באתר האינטרנט "סקס אדיר" (מאגר מידע ארצי לשירותי מין בתשלום) - (דרושות בנות שאהבות כסף. דרושות בנות ופקידה לעשות כסף גדול ומהיר בתל-אביב בתנאים מעולים)."

נשים בזנות שהתקשרו לברר מידע על בית הבושת המבטיח להן "תנאים מעולים", התבשרו שמדובר בבית הבושת ברחוב הירקון 98. הן הוזמנו במהלך השבוע ללא כל מורא מצד "מנהלת בית הבושת" (המייצגת את מפעיל המקום, המסתתר מאחוריה כדי לא לקשור עצמו לפעילות העבריינית) לראיון עבודה מקיף שהתקיים בבית הבושת בשעות הערב המאוחרות.

בשיחה שקיימתי עם מנהלת המשמרת בבית הבושת הירקון 98 נאמרו הדברים הבאים: "אנחנו עובדים ללא פחד. עובדים כרגיל. יש מלא לקוחות. יש המון עבודה. יש בדירה 5 בחורות, המשמרות מ-8 בערב עד 6-7 לפנות בוקר. יש מלא פרסום והמקום עובד חזק. המקום ידוע ומוכר. מדובר ב-10-15 כניסות (אקטים מיניים) במשמרת. אנחנו מבקשים מהלקוח 280 שקל – 150 לך ו-130 ל"שכירת החדר". זה עד 15 דקות בכל פעם, לא 40 דקות ולא חצי שעה". היה חשוב לה להבהיר – "לא מדובר במסאז' אלא במין מלא. יכול לצאת לך הרבה כסף במשמרת", חזרה ואמרה, "המקום עובד, המון לקוחות". כשנשאלה אם המקום לא סגור בצו משטרה, הגיבה בתדהמה ואמרה: "לא. אנחנו עובדים. הכל כרגיל. עובדים מעולה, תאמיני לי. בואי מחר ותראי בעצמך - יש המון לקוחות, אפשר לעבוד ולהרוויח כסף".

ב-19 באוקטובר, כחודשיים לאחר מקרה ההתאבדות החליט בית משפט השלום בתל-אביב לסגור את בית הבושת ברחוב הירקון 98 למשך 90 יום. בכך נענתה השופטת רונית פוזננסקי-כץ לבקשת פרקליטות מחוז תל-אביב להוצאת צו על הגבלת שימוש במקום. עוד הוחלט כי המבנה בירקון 98 ישמש מעתה רק כבניין מגורים. במהלך צו הסגירה, שהיא התקופה המקסימלית הקבועה בחוק, מתכוונת הפרקליטות להגיש כתבי אישום בפרשה. צריך להדגיש, לא ברור עדיין כנגד מי יוגש כתב אישום. אם לא יוגש כתב אישום כנגד הסרסור, שהפעיל את בית הבושת מאז הקמתו, ולבטח אינו מתכוון לצאת בימים אלה לפנסיה – זאת תהיה פארכה.

בית הבושת ברחוב הירקון 98 בתל-אביב, באוגוסט צילום: עופר וקנין

אין ספק שסגירת "הירקון 98" מהווה פגיעה כלכלית אנושה במפעילו. גם אם מפעילו יפתח בית בושתי חדש בכתובת אחרת, הוא לא יצליח לשחזר את אותה "הצלחה עסקית" שנהנה ממנה למעלה מעשור ולגרוף לחיקו את ההון שהניב עבורו "הירקון 98", שהיה בית בושתי תעשייתי גדול, ידוע ובעל מוניטין בקרב קהל לקוחות הזנות. ובנוסף, ספק אם ימצא בקלות מבנה חדש שאפשר לנכס את כולו לפעילות עבריינית, כפי שאירע ב"ירקון 98".

הדרך היעילה למנוע את קיומם של בתי הבושתי היא להתייחס לסרסורים של הזנות המקומית באותה חומרה שבה מתייחסת מערכת המשפט לסוחר הנשים ולהשית גם עליהם עונש מאסר ארוך. מקרה ההתאבדות של ג'סיקה ממחיש איך הופך בית בושתי לכלא עבור הנשים בזנות. הדרכון של ג'סיקה היה אצלה, הוא לא הוחרם, אבל היא היתה אזוקה לבית הבושתי ולמפעילו מגיל צעיר. "בכל יום היא היתה מתעוררת בקושי רב, קרוב ככל האפשר לשעת תחילת המשמרת בזנות, שהחלה בשעה 18:00", תיארה שרון, אישה בזנות, שהפכה לחברתה במרוצת השנים. "היא היתה מתחילה את המשמרת בשתיית ארבע כוסות וודקה וחגיגת, והיא היתה עושה כ-20-30 לקוחות בממוצע עד לשעה 6:00 לפנות בוקר".

ובתום כל משמרת, כשצבע השמים התחלף משחור לתכול בהיר, היא היתה מתחפרת בשינה, בחדר הקטנטן בבית הבושתי שהתרוקן מלקוחות, ומתעוררת רק למחרת בערב לעוד משמרת של 12 שעות עבודה ולתור ארוך של גברים.

חשבון הנפש היחיד שעשה מפעיל בית הבושתי "הירקון 98" לאחר התאבדותה, היה חשבון כלכלי. מאז האירוע הטראגי, בכל פעם שמוזכר שמה של ג'סיקה, הוא רוטן שהיא חייבת לו כסף. האם לאחר יותר משני עשורים של ניצול נשים וסרסור לא הגיעה העת להגיש נגדו כתב אישום?

בדיונים שהתקיימו בבית המשפט בעניינו של בית הבושתי הירקון 98 נותרה דמותו של הסרסור, המפעיל של הירקון 98, אנונימית. במהלך המשפט התברר כי החתום על החוזה כ"משכיר", האדם שעל שמו רשום בית הבושתי הוא הומלס, מכור לסמים שחי ברחובות התחנה המרכזית הישנה. כשהמשטרה ניסתה לזמנו לדיון בבית המשפט סירב לבוא ואמר כי זה לא מעניין אותו ואין לו התנגדות לסגירת המקום.

"יש למגר את הסחר בבני-אדם והעבירות הנלוות לזנות"

לאורך כל הדיונים בסגירת הירקון 98 טען העו"ד איגור יוטקין, בא כוחה של בעלת הנכס, דליה טרופה, כי המקום אינו בית בושתי אלא "מלונית" להשכרת חדרים ושטרופה לא ידעה לאורך השנים על הפעילות שנעשתה בו ושעד היום לא הוגש כתב אישום אחד ולכן אין לכך בסיס ראיתי.

עו"ד עדי אברונין מפרקליטות מחוז תל-אביב פרם לכל אורך הדיונים את הטענות על קיומה של "מלונית להשכרת דירות" והבהיר שפועל במקום בית בושתי. בנוסף ציין שמבדיקה שנעשתה מול העירייה התברר כי אין לבעלת המבנה רישיון עסק למלונית ושהיעוד של הנכס הוא רק למגורים.

עו"ד דליה אברמוף מפרקליטות מחוז תל-אביב איזכרה את חקירתה של טרופה במשטרה בשנת 2014 ממנה עלה בבירור שהמשטרה יידעה אותה שבנכס שלה פועל בית בושתי. כל מה שאני מנסה להגיד כאן", הבהירה עו"ד אברמוף, "שהבעלים יודעת כבר מזה שנה שמתקיים שם בית בושתי, והיא לא יכולה להכחיש את זה".

בהחלטתה קבעה השופטת פוזננסקי-כץ בנחרצות: "עיינתי בתיק החקירה אשר הוגש לבית המשפט ואכן התרשמתי כי במקום מתנהל בית בושתי". השופטת נסמכה בדבריה על חומר ראיות שכלל חקירות נשים שעבדו בזנות במקום ונחקרו להוצאת צו הסגירה. עוד ציינה כי "קיים יסוד סביר לחשש כי בהיעדר צו תבוצע במקום עבירה והנכס ישוב לפעול כבית בושתי". השופטת הדגישה כי נגד המקום כבר הוצאו צווי סגירה וכי המשטרה חקרה את טרופה ומסרה לה כי במקום פועל בית בושתי. היא אף פירטה כי "כנגד הנכס נפתחו תיקי משטרה רבים ובהם ראיות המלמדות על כך שהמקום משמש למתן שירותי מין בתשלום, הנשים מחויבות בהשאת מחצית מהאתנן אותו קיבלו בקופת המקום ומן העדויות עולה כי המקום מנהל על ידי אשה שדואגת לתיאום המפגשים ועל ידי שומר שמאבטח את המקום".

פוזננסקי-כץ שאלה במהלך הדיונים את עורכי הדין מטעם פרקליטות מחוז תל-אביב מדוע לא הוגשה עד כה בקשה חוזרת להוצאת צו סגירה חדש, ומדוע הבקשה הוגשה רק לאחר שאירע במקום מקרה טראגי בו אחת הנשים שמה קץ לחייה?

אחרי הקדמה ארוכה חולצה התשובה האמיתית: "אני מוכנה לצאת מתוך הנחה שהמדינה שגתה ולא ביצעה פעולה או פעולות שהיתה אמורה לבצע מכל מיני אילוצים וטענה, "הודתה עו"ד אברמוף. "אני חושבת שהיום אנחנו נמצאים ב-2015 בתקופה אחרת בעידן בשכלול או במדיניות מוסדרת ומובנת יותר להיאבק בתופעה וליישם את הכלים שהמחוקק שם בידינו. היא ציינה עוד כי בעבר תשומת הלב הופנתה למאבק בסחר בנשים ושכעת חלה חשיבה מחדשת ביחס לדפוס הזנות.

בית הבושת פעל במשך כ-13 שנה מבלי שהוגש עד היום ולו כתב אישום אחד כנגד מפעיליו. ההפגנה בירקון 98, באוגוסט צילום: חיים שוורצנברג

בדבריה נחשף כי הוצאת צו סגירה לירקון 98 נידונה כשבועיים לפני ההתאבדות שאירעה במקום: "התחלנו לפעול כנגד המקומות או האנשים כדי למגר את התופעה כמה שנוכל. כשבועיים לפני מקרה ההתאבדות המצער של האישה קיימנו פגישה במשרד והשאלה שהמשטרה העלתה בפניי היתה האם לאור העובדה שהם הוציאו צו הגבלה בעבר האם מותר להם להוציא צו מנהלי מחדש. היה מי שיעץ מבחינה משפטית למשטרה שאין לנו זכות לעשות את זה. אנחנו סברנו אחרת. לצערי במהלך התקופה הזו קרה האסון."

לא בכדי מתחה בהחלטתה השופטת פוזננסקי-כץ ביקורת על גורמי האכיפה: "מקרה ההתאבדות שאירע בנכס הינו אכן טראגי וקשה והתרחשותו הובילה לדין ציבורי ולעניין רחב. אין ספק כי מקרה זה מחייב הסקת מסקנות וחקירה משטרתית מעמיקה שכבר החלה. עם זאת על גורמי האכיפה לפעול כל העת, באמצעים העומדים לרשותם, להקטנת התופעה, לצמצום היקפה ולאכיפה מוגברת במקומות המתאימים. אל לנו להגיע שוב למצב בו יתרחש מקרה טראגי נוסף, אשר רק לאחריו ינקטו גורמי האכיפה בפעולות כאלה ואחרות. על הגורמים השונים העוסקים באכיפה, להקדים תרופה למכה, לפעול כל העת וככל הניתן לצמצום ומיגור התופעה, שגם אם אינה מסתיימת במקרה מוות, הינה בעלת השלכות קשות המחייבות טיפול של מכלול רחב של גורמים באופן רציף ובמקרים המתאימים."

פוזננסקי-כץ התייחסה לעמדת הנשים בזנות שעבדו במקום בנוגע לסגירתו. "עיון בחקירות הנשים שעסקו במתן שירותי מין בנכס, הן בשנים 2014 והן בשנת 2015, מלמד באופן גורף כי הן אינן מתנגדות לסגירת המקום", ציינה. "למעשה, אף לא אחת מן הנשים שנחקרה הביעה התנגדות כלשהי לסגירת המקום."

ג'סיקה לא הוזכרה במהלך הדיונים אבל בסיכום החלטתה קשרה השופטת בין אירוע ההתאבדות הטראגי להחלטתה לסגור את המקום: "לא ניתן להתעלם מן העובדה כי ברקע להגשת בקשה זו, כמו גם הרקע להוצאתו של הצו המנהלי שהוצא כנגד הנכס, ההתאבדות של אישה שהייתה במעגל הזנות

ואשר סיפקה שירותי מין בנכס. מדובר באירוע טראגי אשר החקירה בעניינו נמצאת בעיצומה, ואולם על פניו ניתן ללמוד מהתאבדות זו כי השלכות התופעה הפסולה של סחר בבני אדם והעבירות הנלוות לעבירת הזנות, עשויות להיות לעיתים הרסניות וטראגיות במיוחד."

בהחלטה ביטאה פוזנסקי-כץ עמדה נחרצת ומוסרית ביחס לתופעת הזנות: "אין לקבל עמדה לפיה סחר בבני-אדם והעבירות הנלוות לעבירת הזנות הינן תופעות קיימות שאין אפשרות למגרן. פעולות האכיפה, אף אם אינן ממגרות את התופעה באופן מלא, הרי בוודאי שהן מצמצמות אותה, כך שדי בכך שפעולות אלו יוציאו ממעגל הזנות ולו אישה אחת שיצא שכרנו בעמלנו."

הדיונים בבית המשפט נערכו בהשתתפות קואליציית ארגוני המאבק בזנות, נשים שורדות זנות וחברות כנסת כדוגמת חברת הכנסת יעל גרמן ("יש עתיד"), חברת הכנסת קארין אלהרר ("יש עתיד") וגבי לסקי, חברת מועצת עיריית תל-אביב מטעם מרצ.

יו"ר ראש הוועד למעמד האישה, חברת הכנסת, עאידה תומא סלימאן, שנכחה בדיון הפותח ובדיון בו ניתנה ההחלטה, אמרה: "אני מברכת על ההחלטה ועל הגשת התביעה. מורגש שינוי של מעבר לסוג אחר של מאבק בתופעה של ניצול נשים בזנות שנעשה על ידי הסרסורים, המכניסים אותן למעגל, והלקוחות, התורמים להישארותן במעגל הזנות. ההחלטה מעידה שאפשר לעשות מהפך – לעמוד על זה שייסגרו את המקומות האלה, ולפגוע ברווח הכלכלי שמזין את המעגל הזה ובמיוחד במסרסורים בנשים."

נרות נשמה מחוץ לבית הבושת הירקון 98 לזכרן של הנשים בזנות שמתו בשנים האחרונות צילום: עופר וקנין

ורד סוויד, מנהלת הרשות לקידום מעמד האישה, שנכחה בכל הדיונים, ציינה: "זה יום היסטורי. אני רוצה לברך על ההחלטה האמיצה ולציין שחבל שהיא עלתה בחיי אישה בזנות. ההחלטה קובעת היום שמי שמשכיר נכס לבית בושת משתף פעולה עם תופעת הזנות וראוי שכל בני משפחתו יידעו ממה הוא מתפרנס. צריך להוקיע את תופעת הזנות ולא לעבור עליה לסדר היום."

אסכם בדבריה של אלה, אישה בזנות, שהיתה הראשונה לעורר את תשומת לבי למקרה ההתאבדות של ג'סיקה וסייעה לי רבות בהכנת הכתבות: "זה מרגש אותי. זה שינוי, זאת מהפכה, זה משהו שלא היה קודם. חבל שהיה צריך להגיע למצב כל כך קיצוני של מעשה התאבדות ואובדן חיים של אישה צעירה על מנת שהציבור, בית המשפט, המשטרה ומערכת האכיפה יבינו את גודל הנזק ויפעלו לשנותו. זאת החלטה גורלית, חשובה ומשמעותית."

תודה מכל הלב לכל מי שתמך/ה במאבק הזה ופעלה/ה ליצירת שינוי לזכרה של ג'סיקה ולמען הנשים שעדיין לכודות במעגל הזנות.